

บทที่ 4

การศึกษาเปรียบเทียบคำ ma กับคำในภาษาไทยที่มีความหมายเดียวกัน

ในบทนี้ผู้วิจัยจะใช้เกณฑ์ในการศึกษาประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธที่ลงท้ายด้วยคำ ma ดังนี้ สำหรับประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธ มีเกณฑ์ในการแบ่งประเภทคำถาม โดยพิจารณาจากความคิด ความต้องการ และเจตนาต่างๆของผู้พูดที่ต้องการสื่อสารกับผู้ฟัง ซึ่งก็คือ เกณฑ์กำหนดจำแนกซึ่งเสนอโดยจิตราภรณ์ เกียรติไพบูลย์ คือ เกณฑ์กำหนดที่อธิบายถึงเหตุผลว่า เมื่อใดที่ผู้พูดจะเลือกใช้ประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธที่ลงท้ายด้วยคำลงท้ายชนิดใด เกณฑ์กำหนดจำแนกแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 1: ผู้พูดอาจมีความปรารถนาหรือความมุ่งหวังที่จะได้รับคำตอบอย่างที่ต้องการจากผู้ฟัง และแสดงออกถึงความปรารถนานั้น เกณฑ์กำหนดจำแนกนี้ จะสามารถใช้กับประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธที่ลงท้ายด้วย ไหม เท่านั้น เพราะประโยคถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธที่ลงท้ายด้วยคำลงท้ายอื่น ไม่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ข้อนี้

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 2: ผู้พูดอาจสามารถแสดงการคาดคะเนลักษณะของคำตอบได้ ซึ่งแสดงว่าผู้พูดมีข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่ถามและคำตอบมากพอเกณฑ์ข้อนี้ สามารถใช้ในการแบ่งประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธชนิดคำถามแท้ คือ ประโยคถามที่ผู้พูดมีความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับคำตอบน้อย ไม่เพียงพอที่จะคาดคะเนคำตอบได้ ประโยคถามชนิดนี้ลงท้ายด้วย หรือเปล่า หรือยัง ไหม และ หรือไม่ ซึ่งจิตราภรณ์ไม่ได้นำมาวิเคราะห์ แต่ผู้วิจัยเห็นว่า หรือไม่ ก็ถือเป็นคำลงท้ายที่จัดอยู่ในคำถามประเภทนี้ เนื่องจาก ไหม เกิดจากการพูดคำว่า หรือไม่ แบบเร็วๆ ตามแนวคิดของพระยาอุปทิศศิลปสาร

กลุ่มที่ 2 ประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธชนิดคำถามทดสอบ ประโยคถามที่ผู้พูดมีความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับคำตอบมากพอ จึงสามารถคาดคะเนคำตอบได้ ประโยคถามชนิดนี้ลงท้ายด้วย ใช่ไหม ไม่ใช่หรือ หรือ เกณฑ์ข้อนี้ยังตรงกับแนวคิดของ จอห์น อาร์เชออล ที่ได้ให้ไว้เกี่ยวกับคำถามและแบ่งลักษณะหน้าที่ออกเป็น 2 ชนิดคือ

1. Real Question เป็นคำถามที่ผู้พูดต้องการคำตอบ

2. Exam Question เป็นคำถามที่ผู้พูดต้องการทราบว่าผู้ฟังมีข้อมูลที่ผู้พูดถามหรือไม่

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 3 : ผู้พูดอาจมีความแน่ใจในคำตอบที่คาดคะเนไว้ เกณฑ์ข้อนี้ใช้กับประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธที่ลงท้ายด้วย ใช่ไหม ไม่ใช่หรือ

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 4: ผู้พูดอาจมีข้อมูลเดิมเกี่ยวกับเรื่องที่ถามอยู่ก่อนแล้ว เกณฑ์ข้อนี้ ใช้กับประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธที่ลงท้ายด้วย ใช่ไหม ไม่ใช่หรือ เพราะเกี่ยวข้องกับข้อมูลเดิมของผู้พูด ซึ่งเกณฑ์นี้ยังแบ่งได้เป็น 2 เกณฑ์ย่อย คือ

1. ผู้พูดอาจมีข้อมูลเดิมตรงกับข้อมูลที่ได้รับใหม่ เกณฑ์ข้อนี้ใช้แบ่งประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธที่ลงท้ายด้วย ใช่ไหม

2. ผู้พูดอาจมีข้อมูลเดิมที่ต่างหรือขัดแย้งกับข้อมูลที่ได้รับใหม่ เกณฑ์ข้อนี้ใช้กับประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธที่ลงท้ายด้วย หรือ ไม่ใช่หรือ

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 5: ผู้พูดอาจถามคำถามโดยต้องการคำตอบที่เกี่ยวข้องกับเวลา เกณฑ์ข้อนี้ใช้กับประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธที่ลงท้ายด้วย หรือยัง

ซึ่งเกณฑ์ทั้ง 5 ข้อนี้ ผู้วิจัยจะนำมาใช้ศึกษาประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคำ *ma* และคำในภาษาไทยที่มีความหมายเดียวกัน

4.1 การศึกษาเปรียบเทียบคำ *ma* ในประโยคคำถามประเภทประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธกับคำในภาษาไทยที่มีความหมายเดียวกัน

4.1.1 คำ *ma* ในประโยคคำถามประเภทประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธที่เป็นคำถามแท้ เทียบได้กับคำ หรือเปล่า หรือยัง ไหม หรือไม่

คำ *ma* ในประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธ เทียบได้กับคำ หรือเปล่า หรือยัง ไหม หรือไม่ สามารถวิเคราะห์ตามเกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 1 และที่ 5 ดังนี้

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 1: ผู้พูดอาจมีความปรารถนาหรือความมุ่งหวังที่จะได้รับคำตอบอย่างที่คุณต้องการจากผู้ฟัง และแสดงออกถึงความปรารถนานั้น

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 5: ผู้พูดอาจถามคำถามโดยต้องการคำตอบที่เกี่ยวข้องกับเวลา ตารางต่อไปนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์คำ *ma* ในประโยคคำถามประเภทประโยคถามให้ตอบรับหรือ

ตารางแสดงการวิเคราะห์คำ *ma* ในประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธที่เป็นคำถามแท้

เกณฑ์กำหนด จำแนก	1	2	3	4		5
				4.1	4.2	
ประโยคคำถาม แท้ <i>ma</i>						
<i>ma</i> เทียบกับ <u>หรือเปล่า</u>	×	×	×	×	×	×
<i>ma</i> เทียบกับ <u>หรือยัง</u>	×	×	×	×	×	/
<i>ma</i> เทียบกับ <u>ไหม</u>	/	×	×	×	×	×
<i>ma</i> เทียบกับ <u>หรือไม่</u>	/	×	×	×	×	×

เครื่องหมาย / แสดงว่าตรงตามเกณฑ์ ส่วนเครื่องหมาย × แสดงว่าไม่ตรงตามเกณฑ์

- เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 1 มีความปรารถนาในลักษณะคำตอบ: ไหม หรือไม่
 เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 2 มีการแสดงการคาดคะเนคำตอบ
 เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 3 มีความแน่ใจ และแสดงออกถึงความแน่ใจในคำตอบ
 เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 4.1 มีความเชื่อดังเดิมตรงกับข้อมูลที่ได้รับใหม่
 เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 4.2 มีความเชื่อดังเดิมขัดแย้งกับข้อมูลที่ได้รับใหม่
 เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 5 ต้องการคำตอบเกี่ยวกับเวลา: หรือยัง

ตัวอย่างคำ *ma* ในประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธ เทียบได้กับคำ หรือเปล่า
หรือยัง ไหม หรือไม่ เช่น

- (1) 你可以吃魚嗎?
 Nǐ kěyǐ chī yú *ma*?
 คุณกินปลาได้หรือเปล่า
 คุณกินปลาได้ไหม
 คุณกินปลาได้หรือไม่

- (2) 他能來嗎?
Tā néng lái ma?
เขามาได้หรือเปล่า
เขามาได้ไหม
เขามาได้หรือไม่

- (3) “會後真有舞會嗎?”
“有有。”
“Huihòu zhēn yǒu wǔhuì ma?”
“Yǒu yǒu.”
“หลังการประชุมมีงานเต้นรำจริงๆหรือเปล่า/ หลังการประชุมมีงานเต้นรำจริงๆไหม/ หลังการประชุมมีงานเต้นรำหรือไม่”
“มี มี”

(王朔:《頑主》)

- (4) “我能提幾個問題嗎?”
“可以可以。”
“Wǒ néng tí jǐgè wèntí ma?”
“Kěyǐ kěyǐ.”
“ฉันขอเสนอปัญหาสักสองสามข้อได้หรือเปล่า/ ฉันขอเสนอปัญหาสักสองสามข้อได้ไหม/ ฉันขอเสนอปัญหาสักสองสามข้อได้หรือไม่”
“ได้ ได้”

(王朔:《一點正經沒有》)

จากตัวอย่างข้างต้น คำ ma เทียบได้กับคำ หรือเปล่า หรือยัง ไหม และ หรือไม่ เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์กำหนดจำแนกจะเห็นว่า คำ ma ที่เทียบกับคำในภาษาไทยที่มีความหมายเดียวกันทั้ง 4 คำนี้ จะมีความแตกต่างกัน โดยคำ ma เทียบได้กับคำ หรือเปล่า มีลักษณะที่เหมือนกับคำถามแท็ชนิดอื่นๆ

คือ ไม่ตรงกับลักษณะตามเกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 2 3 และ 4 แสดงว่าผู้พูดมีข้อมูลในเรื่องที่ถามและคำตอบน้อย ทั้งข้อมูลที่เป็นความเชื่อดั้งเดิม หรือข้อมูลที่เป็นความรู้ใหม่ไม่เพียงพอที่จะคาดคะเนคำตอบ ซึ่งทำให้มีลักษณะของความไม่แน่ใจในคำตอบที่คาดไว้ของผู้พูดด้วย นอกจากนี้ยังมีลักษณะไม่ตรงตามเกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 1 และข้อที่ 5 จึงทำให้คำ ma เทียบได้กับคำ

หรือเปล่า มีคุณสมบัติเป็นประโยคคำถามแท้ ที่ผู้พูดไม่มีความปรารถนา หรือความมุ่งหวังที่จะได้รับคำตอบอย่างที่คุณต้องการจากผู้ฟัง หรือคำตอบที่เกี่ยวข้องกับเวลา เช่น ตัวอย่างที่ (1) คุณกินปลาได้หรือเปล่า ผู้พูดอาจได้รับข้อมูลว่าผู้ฟังชอบทานอาหารทะเล แต่จากความรู้เหล่านี้ไม่สามารถทำให้ผู้พูดคาดคะเนคำตอบได้ ว่าผู้ฟังทานปลาได้หรือไม่ จึงถามเพื่อความแน่ใจ

คำ *ma* เทียบได้กับคำ หรือยัง นอกจากนี้ไม่มีลักษณะตามเกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 2 3 และ 4 แล้ว ยังมีลักษณะตรงตามเกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 1 ด้วย คือ ผู้พูดอาจมีความปรารถนา หรือความมุ่งหวังที่จะได้รับคำตอบที่คุณต้องการจากผู้ฟังและอาจแสดงออกถึงความปรารถนานั้น แต่เมื่อใช้คำ หรือยัง แสดงว่าผู้พูดไม่ได้คาดหวังคำตอบจากผู้ฟังเลย คำ *ma* เทียบได้กับคำ หรือยัง ยังมีลักษณะที่แตกต่างจากคำถามแท้อื่นคือ ผู้พูดถามเพื่อต้องการคำตอบซึ่งเกี่ยวข้องกับเวลา ผู้พูดเชื่อว่าการกระทำนั้นหรือเหตุการณ์นั้นจะต้องเกิดขึ้น เพียงแต่ต้องการทราบอย่างแน่ชัดว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้นเมื่อไหร่ จึงถาม ทั้งนี้ คำ *ma* เทียบได้กับคำ หรือยัง ในประโยคคำถามแบบตอบรับ หรือปฏิเสธมักจะปรากฏหลังคำลงท้าย เช่น 了 *le* ประโยคคำถามนี้ ผู้พูดต้องการคำตอบจากผู้ฟังจริงๆ ในเรื่องเกี่ยวกับเวลาในลักษณะที่ว่า สภาพหรือเรื่องราวที่ถามนั้นจะดำเนินการให้เป็นจริงหรือยัง โดยที่ผู้พูดไม่มีข้อมูลเพียงพอที่จะคาดคะเนคำตอบได้ และแสดงความมุ่งหวังในคำตอบจากผู้ฟัง ดังตัวอย่าง

(5) 你吃過飯了嗎?

Nǐ chīguo fàn le ma?

คุณทานข้าวแล้วหรือยัง

(6) 知道了嗎?

Zhīdao le ma?

รู้แล้วหรือยัง

ในตัวอย่างที่(5) ผู้พูดไม่สามารถคาดคะเนคำตอบได้ว่าเคยหรือยังไม่เคยทาน อาจเป็นเพราะผู้พูดเพิ่งได้พบกับผู้ฟัง จึงเกิดความไม่แน่ใจ และในตัวอย่างนี้ยังเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเวลาในแง่ของความสมบูรณ์ของการกระทำ คือ 吃 *guo* เคย แสดงถึงการกระทำที่ผ่านมาแล้ว ส่วน 了 *le* ก็แสดงความสมบูรณ์ของการกระทำ ส่วนตัวอย่างที่(6) แสดงคำถามที่เกี่ยวข้องกับเวลา นั่นคือผู้พูดทราบว่าเหตุการณ์นั้นจะต้องเกิดขึ้นในเวลาใดเวลาหนึ่ง เพียงแต่ไม่แน่ใจว่าเป็นเวลาใดเท่านั้น

(7) “青苗, 學校動員參加農業生產, 你決定了嗎?”

“沒有。”

“Qīng Miáo, xuéxiào dòngyuán cānjiā nóngyè shēngchǎn, nǐ juéding le ma?”

“méiyǒu.”

“ชิงเหมียว โรงเรียนระดมคนให้เข้าร่วมการผลิตทางการเกษตร คุณตัดสินใจแล้วหรือยัง”

“ยังไม่ได้ตัดสินใจ”

(浩然:《夏青苗求師》)

(8) “昨天你寫信了嗎?”她又問。

江飄拍拍腦袋:“哎呀, 忘了。”

“Zuótiān nǐ xiě xìn le ma?” Tā yòu wèn.

Jiāng Piāo pāipai nǎodài: “Āiyā, wàng le.”

“เมื่อวานคุณเขียนจดหมายแล้วหรือยัง” เขาถามอีก

เจียงเปียวคบหัว “โ้ยหยา ลืมไปแล้ว”

(余華:《偶然事件》)

ในตัวอย่างที่(7)แสดงถึงความไม่แน่ใจของผู้พูดว่าผู้ฟังได้ตัดสินใจแล้วหรือยัง นั่นคือผู้พูดทราบว่า การตัดสินใจนั้นต้องเกิดขึ้นในเวลาใดเวลาหนึ่ง เพียงแต่ไม่ทราบว่าเป็นเวลาใดเท่านั้น ในตัวอย่างที่(8) ผู้พูดไม่สามารถคาดคะเนคำตอบได้ว่าผู้ฟังเขียนจดหมายแล้วหรือยัง ผู้ฟังทราบเพียงแต่ว่าผู้ฟังจะเขียนจดหมายเท่านั้น

คำ ma เทียบได้กับคำ *ไหม* และ *หรือไม่* ไม่มีลักษณะตามเกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 2 3 และ 4 คำถามชนิดนี้มีลักษณะตามเกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 1 ที่ว่า ผู้พูดอาจมีความปรารถนาหรือความมุ่งหวังที่จะได้รับคำตอบอย่างที่คุณต้องการจากผู้ฟัง และอาจแสดงออกถึงความปรารถนา นั้นแต่ไม่ต้องการคำตอบที่เกี่ยวข้องกับเวลาเลย นี่ก็คือตัวอย่างที่(2) 他能來嗎? เขามาได้ไหม/เขามาได้หรือไม่ ผู้พูดอาจทราบว่าเขาจะมา แต่ข้อมูลไม่เพียงพอที่จะคาดเดาได้ว่าเขาจะมาได้จริงหรือไม่ ด้วยเหตุนี้ผู้พูดจึงไม่แน่ใจในคำตอบที่จะได้รับว่า เป็นคำตอบรับหรือคำตอบปฏิเสธ

4.1.2 คำ *ma* ในประโยคคำถามประเภทประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธที่เป็นคำถามทดสอบ เทียบได้กับคำ ใช่ไหม ใช่หรือไม่ ถูกไหม ถูกหรือไม่ ใช้ได้ไหม ใช้ได้หรือไม่ ได้ไหม ได้หรือไม่ หรือไม่

เมื่อปรากฏร่วมกับคำต่างๆ ที่ให้ความหมายเทียบได้กับคำ ใช่ไหม ใช่หรือไม่ ถูกไหม ถูกหรือไม่ ใช้ได้ไหม ใช้ได้หรือไม่ ได้ไหม ได้หรือไม่

คำ *ma* ในประโยคคำถามประเภทประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธที่เป็นคำถามทดสอบ เทียบได้กับคำ ใช่ไหม ใช่หรือไม่ ถูกไหม ถูกหรือไม่ ใช้ได้ไหม ใช้ได้หรือไม่ ได้ไหม ได้หรือไม่ สามารถวิเคราะห์ตามเกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 1 2 และ 5 ดังนี้

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 1: ผู้พูดอาจมีความปรารถนาหรือความมุ่งหวังที่จะได้รับคำตอบอย่างที่ต้องการจากผู้ฟัง และ แสดงออกถึงความปรารถนานั้น

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 2: ผู้พูดอาจสามารถแสดงการคาดคะเนลักษณะของคำตอบได้ ซึ่งแสดงว่าผู้พูดมีข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่ถามและคำตอบมากพอ

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 5 :ผู้พูดอาจถามคำถาม โดยต้องการคำตอบที่เกี่ยวข้องกับเวลา

ตารางแสดงการวิเคราะห์คำ *ma* ในประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธที่เป็นคำถามทดสอบ

เกณฑ์กำหนดจำแนก	1	2	5
ประโยคคำถามทดสอบ <i>ma</i>			
<i>ma</i> ปรากฏร่วมกับคำต่างๆ ที่ให้ความหมายเทียบ กับ <u>ใช่ไหม/ใช่หรือไม่</u> <u>ถูกไหม/ถูกหรือไม่</u> <u>ใช้ได้ไหม/ใช้ได้หรือไม่</u> <u>ได้ไหม/ได้หรือไม่</u>	×	/	×

เครื่องหมาย / แสดงว่าตรงตามเกณฑ์ ส่วนเครื่องหมาย × แสดงว่าไม่ตรงตามเกณฑ์

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 1 มีความปรารถนาในลักษณะคำตอบ

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 2 มีการแสดงการคาดคะเนคำตอบ: ใช่ไหม ใช่หรือไม่ ถูกไหม ถูกหรือไม่ ใช้ได้ไหม ใช้ได้หรือไม่ ได้ไหม ได้หรือไม่ หรือ

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 5 ต้องการคำตอบเกี่ยวกับเวลา

คำ ma เมื่อปรากฏในประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธในลักษณะ 對嗎 duì ma ถูกไหม ถูกหรือไม่ ผู้พูดมักจะเสนอความคิด การประเมินค่า การขอร้องเป็นต้นขึ้นก่อน หลังจากนั้นจะสอบถามความคิดเห็นที่หลัง

- (9) “你是不會原諒我了，對嗎？” “你希望我原諒你麼？”
她黯然神傷地低下頭：“我知道你不會原諒我的。”

“Nǐ shì bú huì yuán liàng wǒ le, duì ma?” “Nǐ xīwàng wǒ yuán liàng nǐ me?”

Tā àn rán shén shāng de di xià tou: “Wǒ zhīdao nǐ b

ú huì yuán liàng wǒ de.”

“คุณไม่ยกโทษให้ฉันแล้ว ไช้หรือเปล่า / ไช้ไหม / ไช้หรือไม่”

“คุณยังหวังให้ฉันยกโทษให้คุณหรือ”

เขาก็หันหน้าด้วยความเศร้าหมอง “ฉันรู้ว่าคุณไม่ยกโทษให้ฉันหรอก”

(王朔:《給我頂住》)

คำ ma เทียบได้กับคำ ไหม เมื่อปรากฏในประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธในลักษณะ 好嗎 hǎo ma ดีไหม ดีหรือไม่ 行嗎 xíng ma ใช้ได้ไหม ได้ไหม ได้หรือไม่ 可以嗎 kěyǐ ma ใช้ได้ไหม ได้ไหม ได้หรือไม่ ผู้พูดมักจะขึ้นต้นด้วยการเสนอความคิด การประเมินค่า การขอร้อง เป็นต้น หลังจากนั้นจะสอบถามความคิดเห็นที่หลังในลักษณะของการขอร้องให้เป็นไปตามความหวังหรือความประสงค์ของผู้พูด เช่น

- (10) “方先生，”他說，“我陪您走幾步，行嗎？我有點重要的事想跟您商量商量。”

“Fāng xiānshēng, ” Tā shuō, “Wǒ péi nín zǒu jǐbù, xíng ma? Wǒ yǒu diǎn zhòngyàode shì xiǎng gēn nín shāngliang shāngliang.”

“คุณฟัง” เขาพูด “ผมไปเป็นเพื่อนคุณ ดีไหม/ดีหรือไม่” ผมมีเรื่องสำคัญนิดหน่อย อยากจะปรึกษากับท่าน”

(老舍:《鼓書藝人》)

- (11) “我慢慢想可以嗎？時間過去這麼久，...”

“Wǒ mànman xiǎng kěyǐ ma? Shíjiān guòqù zhème jiǔ, ...”

“ฉันค่อยๆคิด ได้ไหม/ได้หรือไม่” เวลาผ่านมานานแล้ว ...”

(王朔:《玩兒的就是心跳》)

- (12) “這兒真好呀! 這兒的水不凍, 這兒暖和, 咱們就在這兒過冬, 好嗎?”

“Zhèr zhēn hǎo ya! Zhèrde shuǐ bú dòng, zhèr nuǎnhé, zámén jiù zài zhèr guò dōng, hǎo ma?”

“ที่นี่ดีจริงๆ น้ำที่นี่ก็ไม่เป็นน้ำแข็ง ที่นี่อบอุ่น พวกเราอยู่ที่นี้จนเลยหน้าหนาวไป ดีไหม”

(汪曾祺: 《天鵝之死》)

คำ *ma* เทียบได้กับคำ *ไหม หรือไม่* เมื่อปรากฏในประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธในลักษณะ *是吗* เป็น *ใช่ไหม ใช่หรือไม่* จะแสดงถึงว่า ผู้พูดมีความแน่ใจในคำตอบที่ได้คาดคะเนไว้ ซึ่งเนื่องมาจากผู้พูดมีความรู้ในเรื่องที่ถามและคำตอบมากจนจะสามารถคาดคะเนคำตอบได้แล้ว เช่น

- (13) 我們明天勞動是嗎?

Wǒmen míngtiān láodòng shì ma?

พรุ่งนี้พวกเราทำงาน ใช่ไหม

- (14) 你知道了是嗎?

Nǐ zhīdao le shì ma?

คุณรู้แล้วใช่ไหม

4.1.3 คำ *ma* เทียบได้กับคำ *ไม่...หรือ* ในประโยคคำถามประเภทประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธ

ในประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธ คำ *ma* ในประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธที่เป็นคำถาม ซึ่งลักษณะของประโยคคำถามเป็นประโยคปฏิเสธ ดังโครงสร้าง *ประโยคปฏิเสธ + ma* ใช้เมื่อผู้พูดถามเพราะต้องการคำตอบ หรือเพื่อสอบถามความเห็นของผู้ฟังเทียบได้กับภาษาไทยว่า *ไม่...หรือ*

ตารางแสดงการวิเคราะห์คำ ma ในประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธ ไม่... หรือ

เกณฑ์กำหนดจำแนก			
ประโยคคำถาม	1	2	5
ทดสอบ ma			
ma เทียบกับ <u>ไม่... หรือ</u>	/	/	×

เครื่องหมาย / แสดงว่าตรงตามเกณฑ์ ส่วนเครื่องหมาย × แสดงว่าไม่ตรงตามเกณฑ์

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 1 มีความปรารถนาในลักษณะคำตอบ ไม่... หรือ

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 2 มีการแสดงการคาดคะเนคำตอบ ไม่... หรือ

เกณฑ์กำหนดจำแนกข้อที่ 5 ต้องการคำตอบเกี่ยวกับเวลา

ตัวอย่างเช่น

(15) “你現在還沒有女朋友嗎?” 姐姐問我。

“沒有。”

“Nǐ xiànzài hái méiyǒu nǚ péngyou ma?” Jiějie wèn wǒ.

“Méiyǒu.”

“ตอนนี้คุณยังไม่มีแฟนหรือ” พี่สาวถามผม

“ไม่มี”

(王朔:《浮出海面》)

(16) “你不看嗎?” ... 趙航宇擺擺手:“我看過了不忍再看。”

“Nǐ bú kàn ma?” ... Zhào Hángyǔ bǎibai shǒu: “Wǒ kànguo liǎo bù rěn zài kàn.”

“คุณไม่ดูหรือ” ... จ้าวหังยูหวีโบกมือ “ผมดูแล้ว คุณก็ไม่ไหว”

(王朔:《千萬別把我當人》)

ตัวอย่าง(15)และ(16) คำ ma เทียบได้กับคำ หรือ ผู้พูดถามเพื่อสอบถามความเห็นของผู้ฟัง ส่วนในตัวอย่าง(16) นอกจากจะมีลักษณะเป็นคำถามแล้ว ยังแสดงถึงความมุงหวังของผู้พูด จึงมีความหมายในการเชิญชวนได้ด้วย

4.2 การศึกษาเปรียบเทียบคำ ma กับคำในภาษาไทยที่มีความหมายเดียวกันในประโยคคำถามประเภทประโยคย้อนถาม

คำ ma เทียบได้กับคำ หรือ ในประโยคคำถามประเภทประโยคย้อนถาม

คำ ma ปรากฏในประโยคคำถามประเภทประโยคย้อนถาม โดยใช้รูปแบบประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธ โดยคำถามจะมีลักษณะของ การตั้งกระทู้ถาม 質問 zhìwèn คำหนิ 責備 zébèi

คำ ma ปรากฏในประโยคคำถามประเภทประโยคย้อนถาม ซึ่งลักษณะของประโยคคำถามเป็นประโยคบอกเล่า แต่กลับแสดงความหมายในเชิงปฏิเสธ คำ ma เทียบได้กับคำ หรือ ซึ่งอาจไม่ได้ทำหน้าที่ถามคำถามโดยตรง และผู้พูดไม่ได้ต้องการคำตอบ เช่น

(17) “不辦手續，我能把他抱回家來當兒子養活嗎？金秀，你到底是什麼意思？...，你說喜歡這孩子，可現在又...”

“Bú bàn shǒuxù, wǒ néng bǎ tā bàohuái jiā lái dāng érzi yǎng huó ma? Jīn Xiù, nǐ dàodǐ shì shénme yìsi? ..., nǐ shuō xǐhuan zhè hái zi, kě xiànzài yòu...”

“ไม่ทำตามขั้นตอนแล้วผมสามารถอุ้มเขากลับบ้านมาเลี้ยงเป็นลูกของผมได้อย่างนั้นหรือ จินซิว แท้ที่จริงแล้วคุณหมายความว่าอะไร ... คุณบอกว่าชอบเด็กคนนี้ แต่ตอนนี้กลับ...”

(陳建功; 趙大年: 《皇城根》)

(18) “喂！你是怎麼搞的？我叫你過來看，你怎麼不來啊？我會騙你嗎？”他有些生氣地說。

“Wèi! Nǐ shì zěnmē gǎo de? Wǒ jiào nǐ guò lái kàn, nǐ zěnmē bú lái a? Wǒ huì piàn nǐ ma?” Tā yǒuxiē shēng qì de shuō.

“เฮ้ย คุณนี่ยังงัยกันนะ ผมเรียกคุณให้มาดู ทำไมไม่มา ผมจะหลอกคุณได้หรือ” เขาพูดด้วยอารมณ์โกรธ

(張佐良: 《周恩來的最後十年》)

คำ ma ปรากฏในประโยคคำถามประเภทประโยคย้อนถาม ซึ่งลักษณะของประโยคคำถามเป็นประโยคปฏิเสธ แต่แสดงความหมายในเชิงบอกเล่า ดังโครงสร้าง ประโยคปฏิเสธ + ma ผู้วิจัยพบว่า คำ ma เทียบได้กับคำ หรือ ซึ่งอาจไม่ได้ทำหน้าที่ถามคำถามโดยตรง และผู้พูดไม่ได้ต้องการคำตอบ

(19) “到下面山洞裡待會兒，好嗎?” 她一點也不害臊。“下邊不冷嗎?” 瑞全故意裝傻。

“冬暖夏涼。” 她加快了腳步。

“Dào xiàmiàn shān dònglǐ dài huìr, hǎo ma?” Tā yì diǎn yě bù hàisào.

“Xiàbiān bù lěng ma?” Rui Quán gùyì zhuāng shǎ.

“Dōng nuǎn xià liáng.” Tā jiākuài le jiǎobù.

“ลงไปคอยที่ถ้ำด้านล่าง ดีไหม” เขาไม่ได้รู้สึกเขินอายแม้แต่นิดเลย “ข้างล่างไม่หนาวหรือ” รุ่ยฉวนแกล้งโง่

“ฤดูหนาวอบอุ่น ฤดูร้อนเย็นสบาย” เขารีบก้าวเท้าอย่างรวดเร็ว

(老舍: 《四世同堂·飢荒》)

(20) “您別聽他胡扯，他跟你瞎逗呢。”

“我活這麼多年還聽不出他話真話假嗎? 飯後散步開開玩笑，沒有關係，我也很愛開玩笑的人。”

“Nín bié tīng tā húchě, tā gēn nǐ xiā dòu ne.”

“Wǒ huó zhème duō nián hái tīng bù chū tā huà zhēn huà jiǎ ma? Fàn hòu sǎnbù kāikāi wánxiào, méiyǒu guānxì, wǒ yě shì hěn ài kāi wán xiàode rén.”

“คุณอย่าฟังเขาพูดสุ่มสี่สุ่มห้า เขายั่วคุณอยู่

“ฉันอยู่มากถึงเท่านี้ยังฟังไม่ออกว่าเขาพูดจริงพูดเท็จอย่างนั้นหรือ” กินข้าวเสร็จเดินเล่นคุยเล่น ไม่เห็นเป็นอะไร ฉันก็เป็นคนที่ชอบพูดเล่นมากคนหนึ่งเหมือนกัน”

(王朔: 《頑主》)

คำ ma ปรากฏในประโยคคำถามประเภทประโยคย้อนถาม ในลักษณะ 不是...嗎 เทียบได้กับ ไม่ใช่...หรือ โดยคำถามจะเป็นแบบเน้นลักษณะของบอกเล่า เป็นการเตือนให้สนใจในเรื่องราวที่เป็นจริงขึ้นแล้ว โดยที่เรื่องราวที่เป็นจริงขึ้นแล้วนั้น อาจเป็นเรื่องที่ผู้พูดทราบอยู่แล้ว หรือเป็นเรื่องเก่าสำหรับผู้พูดก็ได้ หรือเป็นเหตุผลที่ชัดเจน หรือผู้พูดมีข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่ถาม และคำตอบมากพอที่จะสามารถทราบคำตอบ แต่เนื่องจากความเชื่อดั้งเดิมของผู้พูดขัดแย้งหรือตรงกันข้ามกับข้อมูลใหม่ที่ได้รับ การที่ผู้พูดถามย้อนกลับ อาจเป็นเพราะไม่แน่ใจในเรื่องราวนั้นๆ ดังตัวอย่าง(21) หรือเป็นการเตือนผู้ฟังถึงเรื่องเก่าๆ ก็ได้ดังตัวอย่าง(22) บางครั้งยังแฝงนัยเสี่ยงไม่พอใจอีกด้วยดังตัวอย่าง(23) และ(24) เช่น

(21) “剛纔我看這《小家碧玉》不是全本都寫好了嗎?”

“哦,那是二手活。”

“Gāngcái wǒ kàn zhè 《xiǎo jiā bì yù》 bú shì quán běn dōu xiěhǎo le ma?”

“É, nà shìr shǒu huó.”

“เมื่อที่ฉันเห็น 《xiǎo jiā bì yù》 เรื่องนี้ ไม่ใช่ว่าเขียนเสร็จทั้งเล่มแล้วหรือ”

“เออ นั่นเป็นงานมือสอง”

(鄧友梅:《那五》)

(22) “文學? 什麼文學? 野生的還是人工栽培的? 多少錢一斤?”

“連文學都不知道。你不是要當作家嗎?”

“我是要當作家, 當作家和文學有什麼相干? 你真該好好學習了。”

“Wénxué? Shénme wénxué? Yěshēngde hái shì réngōng zāipéide? Duō shao qián yìjīn?”

“Lián wénxué dōu bù zhīdao. Nǐ bú shì yào dāng zuòjiā ma?”

“Wǒ shì yào dāng zuòjiā, dāng zuòjiā hé wénxué yǒu shénme xiānggān? Nǐ zhēn gāi hǎohao xuéxí le.”

“วรรณคดี อะไรคือวรรณคดี คือสิ่งที่เกิดขึ้นเองหรือว่าเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้าง หนึ่งซังราคาเท่าไร”

“แม้แต่วรรณคดียังไม่รู้ คุณไม่ใช่ต้องการเป็นนักเขียนหรือ”

“ผมต้องการเป็นนักเขียน เป็นนักเขียนกับวรรณคดีเกี่ยวข้องกันอย่างไร คุณควรเรียนรู้ให้ดีขึ้นนะ”

(王朔:《一點正經沒有》)

(23) “如果允許這樣子, 我們搞了二十多年不是白搞了嗎?”

“Rúguǒ yǔnxǔ zhè yàngzi, wǒmen gǎole èr shí duō nián bú shì báigǎo le ma?”

“ถ้าอนุญาตเช่นนี้แล้ว ที่พวกเราทำกันมาี่สิบกว่าปีจะไม่เป็นการทำที่ไร้ประโยชน์หรือ”

(張一弓:《趙鑽頭的遺囑》)

- (24) 小織嘆息著。她像懇求似的、語氣極其柔和地說：“李芒，過去的事情已經隨著過去一塊兒埋進土裡了。不是嗎？你太倔強！太倔強！...”

Xiǎo Zhī tàn xī zhe. Tā xiàng kěnqiú sì de、yǔqì jī qī róu hé de shuō:

“Lǐ Máng, guòqù de shìqing yǐjīng suí zhe guòqù yīkuài máijìn tǔlǐ le.

Bú shì ma? Nǐ tài juéqiáng! Tài juéqiáng!...”

เสี่ยวจื่อถอนหายใจ เขาค้ายจะวิงวอน เขาพูดด้วยน้ำเสียงอ่อนโยนว่า “หลี่หมาง เรื่องที่ผ่านไปแล้วก็ควรฝังลงดินไปพร้อมๆกับอดีต ไม่ใช่หรือ คุณคือรันทนเกินไป คือรันทนเกินไป”

(張煒:《秋天的憤怒》)

คำ ma ปรากฏในประโยคคำถามประเภทประโยคย้อนถาม ในลักษณะ 沒...嗎 เทียบได้กับ ไม่...(งั้น)หรือ โดยคำถามจะเน้นลักษณะของบอกล่า ซึ่งต่างกับ 不是嗎 ตรงที่เป็นการเตือนผู้ฟังว่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างไรตามหรือเคยเป็นอย่างไรตามแล้ว บางครั้งยังแฝงการตำหนิหรือ ความไม่พอใจได้เช่นเดียวกันด้วย เช่น

- (25) “學校不給他增薪，他能不幹了嗎？”

“沒告訴你嗎，沒人知道！”

“Xuéxiào bù gěi tā zēng xīn, tā néng bú gàn le ma?”

“Méi gàosu nǐ ma, méi rén zhīdao!”

“โรงเรียนไม่เพิ่มเงินเดือนให้เขา ยังจะไม่ได้ทำได้อะไร”

“ไม่ได้บอกคุณหรือว่า ไม่มีใครรู้”

(老舍:《犧牲》)

- (26) “我呢？那天晚上你沒看見我嗎？”

“看見了，你一直呆在你的房間裡...”

“Wǒ ne? Nà tiān wǎnshàng nǐ méi kànjiàn wǒ ma?”

“Kànjiàn le, nǐ yìzhí dāi zài nǐde fángjiānlǐ, ...”

“ฉันหรือ เช่นวันนั้นคุณไม่ได้เห็นฉันหรือ”

“เห็นแล้ว คุณอยู่ในห้องตลอด...”

(王朔:《玩兒的就是心跳》)

คำ *ma* เทียบได้กับคำ หรือ ซึ่งอาจไม่ได้ทำหน้าที่ตามคำถามโดยตรง และผู้พูดไม่ได้ต้องการคำตอบ เมื่อปรากฏร่วมกับคำ 難道 หรือ 還 ในประโยคคำถามประเภทประโยคย้อนถาม โดยในความเป็นจริง ลักษณะที่ตรงกันข้ามกับสิ่งที่ปรากฏระหว่างคำ 難道...嗎 หรือ 還...嗎 เป็นสิ่งที่ผู้พูดต้องการเน้นให้เห็นถึงความควร/ไม่ควร และยังแฝงความหมายของการโต้แย้ง หักล้างด้วย ถ้ารูปแบบประโยคมีลักษณะเป็นประโยคบอกเล่า ความหมายที่แท้จริงคือปฏิเสธ เช่น

(27) “吃了燒餅不還錢, 怎麼, 還有理嗎?”

“Chīle shāo bǐng bù huán qián, zěnmē, hái yǒu lǐ ma?”

กินขนมเปี๊ยะแต่ไม่ยอมคืนเงิน ทำไม ยังชอบธรรมอีกหรือ”

(28) “假定冬天來了, 春天還能遠嗎?”

“Jiǎdìng dōngtiān lái le, chūntiān hái néng yuǎn ma?”

“สมมติว่าฤดูหนาวมาแล้ว ฤดูใบไม้ผลิยังจะอีกนานหรือ”

(俞平伯:《春來》)

(29) 素寧說:“大哥, 你不能輕信別人的話。我看伯魯為人忠厚老實, 有仁厚之心, 又是嫡長, 是趙氏的理想繼承人。”

趙鞅不高興的說:“素寧, 你難道要教訓大哥嗎?我看你越來越狂妄了。”

Sù Níng shuō: “Dà gē, nǐ bù néng qīng xìn biérénde huà. Wǒ kàn Bó Lǔ wèi rén zhōnghòu lǎoshí, yǒu rénhòuzhī xīn, yòu shì dízhǎng, shì zhàoshì de lǐxiǎng jìchéng rén.”

Zhào Yāng bù gāoxìngde shuō: “Sù Níng, nǐ nándào yào jiàoxùn dà gē ma? Wǒ kàn nǐ yuè lái yuè kuángwàng le.”

ซูหนิงกล่าวว่า “พี่ใหญ่ อย่าหลงเชื่อคำพูดคนอื่นต่างๆ ฉันทเห็น ปู่หลู่ซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น มีจิตใจเมตตากรุณา ยังเป็นลูกคนโต เป็นทายาทที่เป็นที่น่าพอใจของตระกูลจ้าว”

จ้าวหยางพูดอย่างไม่ดีใจว่า “ซูหนิง คุณต้องการสั่งสอนพี่ใหญ่เขียวหรือ พี่เห็นว่าคุณนับวันยิ่งบ้าขึ้น

(馮向光:《三晉春秋》)

ถ้ารูปแบบประโยคมีลักษณะเป็นประโยคปฏิเสธความหมายที่แท้จริงคือบอกเล่า เช่น

(30) 戈: 我看也夠了。

李: 就是。你都夠了,我還能不夠嗎?

戈: 你也夠了。

Gē: Wǒ kàn yě gòu le.

Lǐ: Jiù shì. Nǐ dōu gòu le, wǒ háí néng bú gòu ma?

Gē: Nǐ yě gòu le.

เกอ : ฉันว่าพอแล้ว

หลี่ : ใช่แล้ว คุณพอแล้ว ฉันยังสามารถไม่พอได้หรือ

เกอ: คุณก็พอแล้วเหมือนกัน

(編輯部的故事·甜蜜的腐蝕)

(31) 假若太太和我們出去活動，難道沒有點活動費嗎?

jiǎruò tàitai hé wǒmen chūqù huódòng, nándào méiyǒu diǎn huódòng fèi ma?

ถ้าหากคุณนายออกไปซื้อเส้นซื้อสายกับพวกเรา จะไม่มีค่าแรงหน่อยหรือ

(老舍:《殘霧》)

(32) 我沒說誰，飯館裡難道不許說話嗎

wǒ méi shuō shuí, fànguǎnlǐ nándào bù xǔ shuōhuà ma?

ผมไม่ได้พูดถึงใคร ในโรงอาหารพูดไม่ได้เลยหรือ

(老舍:《二馬》)

จากการศึกษาเปรียบเทียบการใช้คำ ma โดยใช้เกณฑ์กำหนดที่ใช้วิเคราะห์คำถามในภาษาไทย ผู้ศึกษาพบว่าคำ ma สามารถทำหน้าที่ในการเป็นคำลงท้ายแสดงคำถามตรงกับคำในภาษาไทยที่มีความหมายเดียวกันได้หลายคำ โดยแสดงความหมายแตกต่างกันไปตามบริบทของประโยค ซึ่งวิเคราะห์ตามความประสงค์หรือความต้องการของผู้พูดเป็นหลัก